

Na osnovu člana 315 tačka 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI PRONALAZAKA, TEHNIČKIH UNAPREĐENJA I ZNAKOVA RAZLIKOVANJA

Proglašava se Zakon o zaštiti pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja, koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Saveznog veća od 9. juna 1981. godine.

P br. 78
9. juna 1981. godine
Beograd

Predsedni
Predsedništva SFRJ,
Sergej Kraigher, s.r.

Predsednik
Skupštine SFRJ,
Dragoslav Marković, s.r.

Z A K O N

O ZAŠTITI PRONALAZAKA, TEHNIČKIH UNAPREĐENJA I ZNAKOVA RAZLIKOVANJA

I. OSNOVNE ODREBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se zaštita pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja, kao i zaštita prava stvaralaca i nosilaca prava utvrđenih ovim zakonom, radi:

1) podsticanja stvaralaštva kojim se razvija savremena domaća tehnologija, povećava proizvodnost društvenog rada, poboljšava kvalitet proizvoda, postupaka i usluga i proširuje materijalna osnova udruženog rada;

2) stvaranja uslova za proširivanje tehnološke saradnje na ravnopravnoj osnovi sa drugim zemljama i uključivanje u međunarodnu podelu rada u oblasti tehnološkog stvaralaštva;

3) primenjivanja pronalazaka u proizvodnji;

4) zaštite interesa potrošača i interesa organizacija udruženog rada na jedinstvenom jugoslovenskom tržištu;

5) zaštite i unapređivanja čovekove sredine.

Član 2.

Pronalazak se štiti patentom.

Znaci razlikovanja (novi oblici tela, slike i crteži, robni i uslužni znaci i geografski nazivi proizvoda) štite se, i to:

- novi oblici tela, slike i crteži - modelom, odnosno uzorkom;
- robni i uslužni znaci - robnim, odnosno uslužnim žigom;
- geografski nazivi proizvoda - oznakom porekla proizvoda.

Tehničko unapređenje štiti se pod uslovima i na način uređenim samoupravnim opštim aktom organizacije udruženog rada, odnosno opštim aktom drugog društvenog pravnog lica, u skladu sa ovim zakonom.

Član 3.

Prava priznata na osnovu ovog zakona ne mogu se koristiti protivno interesima društva da se zaštićeni pronalasci i znaci razlikovanja primenjuju.

Član 4.

Organizacije udruženog rada imaju pravo i dužnost da koriste pronalasci i znake razlikovanja kao sredstva društvene reprodukcije, u skladu sa prirodom i namenom tih sredstava, društveno i ekonomski celishodno, na način određen ovim zakonom, samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim opštim aktom.

Član 5.

U samoupravno udruženom radu pronalasci i znaci razlikovanja koriste se, po pravilu, slobodnim udruživanjem rada i sredstava u društvenoj svojini.

Član 6.

Organizacije udruženog rada trajno podstiču stvaralački odnos radnika prema radu radi stalnog poboljšanja materijalne osnove njihovog i celokupnog društvenog rada, kroz razvoj novih i poboljšanje postojećih proizvoda, postupaka proizvodnje i organizacije rada.

Član 7.

Društveno-političke zajednice, sindikati i druge društveno-političke organizacije, kao i privredne komore podstiču samoupravno sporazumevanje i društveno dogovaranje radi usklađivanja društveno-ekonomskih i drugih samoupravnih odnosa i interesa u vezi sa optimalnim korišćenjem zaštićenih pronalazaka, tehničkih unapređenja, kao i modela i uzoraka u organizacijama udruženog rada.

Član 8.

Pronalazači i drugi stvaraoci čije su tvorevine zaštićene na osnovu ovog zakona imaju ovim zakonom utvrđena moralna i materijalna prava na svoje tvorevine.

Pored prava iz stava 1. ovog člana, stvaraoci imaju i druga prava utvrđena zakonom i samoupravnim opštim aktoma.

Član 9.

Ne smatra se stvaraocem, u smislu ovog zakona, lice koje je u nastanku tvorevine pružalo samo tehničku pomoć.

Član 10.

Radnik u udruženom radu koji ima konkretan predlog za rešenje određenog tehničkog problema u vezi sa proizvodnjom osnovne organizacije udruženog rada u koju je udružen ima pravo da zahteva da se stručno proveri osnovanost njegovog predloga.

Osnovna organizacija udruženog rada samoupravnim opštim aktom reguliše postupak za ostvarivanje prava radnika iz stava 1. ovog člana.

Osnovna organizacija udruženog rada u samoupravnom opštem aktu reguliše i postupak za proveru osnovanosti predloga za rešenje određenog tehničkog problema i kada lice koje podnosi predlog nije udružilo rad u okviru te organizacije udruženog rada, a predlog se odnosi na delatnost te organizacije.

Član 11.

Moralno pravo stvaraoca je da kao stvaralac bude naznačen u prijavi i svim ispravama koje se odnose na patente, modele i uzorke.

Ako je tvorevina koja se štiti ovim zakonom rezultat stvaralačkog rada više lica, u ispravama iz stava 1. ovog člana sva ta lica se navode kao stvaraoci.

Pored moralnih prava iz stava 1. ovog člana, zakonom i samoupravnim opštim aktom mogu se predvideti i druga moralna prava stvaraoca.

Član 12.

Materijalno pravo stvaraoca na tvorevinu obuhvata njegovo pravo da svoju tvorevinu koristi i njome raspolaže i da ostvaruje pravo na naknadu i nagradu u slučajevima i na način koji su predviđeni ovim zakonom i samoupravnim opštim aktima.

Radnik koji pronalaskom ili drugim vidom stvaralaštva u radu društvenim sredstvima doprinosi povećanju dohotka osnovne organizacije udruženog rada ima, po tom osnovu, pravo na učešće u dohotku u toj organizaciji u vidu posebne naknade, i to za sve vreme primenjivanja pronalaska ili drugog vida stvaralaštva, ali ne duže od zakonskog trajanja zaštite.

Član 13.

Ništava je odredba u samoupravnom opštem aktu ili ugovoru, kao i izjava kojom se radnik u udruženom radu unapred odriče moralnih i materijalnih prava koja mu, kao stvaraocu, pripadaju na osnovu ovog zakona.

Član 14.

Organizacija udruženog rada i drugo domaće pravno lice i jugoslovenski građani ne mogu da traže zaštitu pronalazaka i znakova razlikovanja u inostranstvu pre nego što prethodno podnesu saveznoj organizaciji nadležnoj za poslove patenata i znakova razlikovanja (u daljem tekstu: Zavod) zahtev za priznavanje odgovarajućeg prava kojim se štite pronalasci i znaci razlikovanja u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Domaće pravno lice, odnosno jugoslovenski građanin ne može zatražiti zaštitu pronalaska u inostranstvu pre isteka roka od tri meseca od dana podnošenja prijave Zavodu.

Član 15.

Strana pravna lica i strani državljani u pogledu zaštite pronalazaka i znakova razlikovanja u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji uživaju ista prava kao i domaća pravna lica, odnosno jugoslovenski građani, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija ili iz primenjivanja načela uzajamnosti.

Postojanje uzajamnosti dokazuje lice koje se poziva na uzajamnost.

Član 16.

U postupku pred domaćim sudovima i organima uprave, strana pravna i fizička lica ostvaruju prava iz ovog zakona preko punomoćnika koji se bavi zastupanjem u vidu zanimanja i koji je domaće pravno lice ili državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Član 17.

Upravne poslove koji se odnose na zaštitu pronalazaka i znakova razlikovanja vrši Zavod.

Protiv rešenja Zavoda, donesenih na osnovu ovog zakona, nije dopuštena žalba, ali se može voditi upravni spor.

Član 18.

Zavod je dužan da organizacijama udruženog rada i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama, kao i drugim zainteresovanim licima, učini dostupnom svoju dokumentaciju i informacije o stanju tehnike i o pravima kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja.

Član 19.

U Zavodu se osniva Savet Zavoda (u daljem tekstu: Savet) kao savetodavno telo radi razmatranja načelnih pitanja koja se odnose na razvoj pronalazaka, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja, njihovu zaštitu i primenu, kao i na patentnu i licencnu politiku, a naročito radi potpunijeg sprovođenja odredaba Zakona o udruženom radu, ovog zakona i drugih saveznih propisa u ovoj oblasti.

Savet čine po jedna član iz svake republike i autonomne pokrajine i po jedan predstavnik Privredne komore Jugoslavije, Saveza pronalazača i autora tehničkih unapređenja Jugoslavije i saveznih organa uprave i saveznih organizacija koje odredi Savezno izvršno veće.

Članove Saveta imenuje Savezno izvršno veće, s tim što članove iz republika i autonomnih pokrajina imenuje na predlog izvršnog veća skupštine republike, odnosno izvršnog veća skupštine autonomne pokrajine. Članovi Saveta se imenuju na period od četiri godine i mogu se ponovo imenovati još za jedan mandatni period.

Ako direktor Zavoda ne prihvati mišljenje Saveta po pitanjima iz stava 1. ovog člana, dužan je da o tome obavesti Savezno izvršno veće koje donosi odluku.

Savet donosi poslovnik o svom radu.

Stručne i tehničke poslove za Savet vrši Zavod.

II. VRSTE PRAVA KOJIMA SE ŠTITE PRONALASCI I ZNACI RAZLIKOVANJA

1. Patent

Član 20.

Patentom se štiti pronalazak koji predstavlja novo rešenje definisanog tehničkog problema, koji je rezultat stvaralačkog rada, koji je industrijski i tehnički izvodljiv i koji se može koristiti u industrijskoj proizvodnji ili u drugoj privrednoj ili neprivrednoj delatnosti.

Ne smatraju se pronalascima načela i pravila, naučna otkrića i programi računara.

Član 21.

Pronalazak je nov ako pre podnošenja zahteva za priznanje patenta (u daljem tekstu: prijava patenta) nije bio obuhvaćen stanjem tehnike.

Smatra se da je pronalazak obuhvaćen stanjem tehnike:

1) ako je učinjen dostupnim javnosti objavljivanjem, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućava da pronalazak primenjuju;

2) ako se bitno ne razlikuje od pronalazaka koji su ranije prijavljeni ili su pre podnošenja prijave patenta bili dostupni javnosti, osim od pronalazaka za koje je prijava povučena pre objavljivanja rešenja kojim se priznaje patent.

Prilikom ocenjivanja da li je prijavljeni pronalazak nov ne utiče činjenica da je pronalazak, u periodu od najviše šest meseci pre dana podnošenja prijave patenta, postao dostupan javnosti bez pristanka pronalazača.

Član 22.

Smatra se da je pronalazak rezultat stvaralačkog rada ako rešenje tehničkog problema za stručnjaka očigledno ne proizlazi iz poznatog stanja tehnike.

Član 23.

Patentom se ne mogu zaštititi:

1) pronalasci čije je objavljivanje ili upotreba protivna zakonu ili moralu socijalističkog samoupravnog društva;

2) hemijski proizvodi, osim hemijskih postupaka za njihovo dobijanje;

3) legure, osim postupaka za njihovo dobijanje;

4) farmaceutski i prehrambeni proizvodi za ljude i životinje, veštačka đubriva, pesticidi, herbicidi i fungicidi, osim hemijskih postupaka za njihovo dobijanje;

5) pronalasci koji se odnose na proizvodnju i korišćenje nuklearnog goriva;

6) uređaji i sredstva za zaštitu od kontaminacije i postupci za dobijanje tih sredstava;

7) biljne i životinjske vrste, biološki postupci za njihovo dobijanje i mikroorganizmi, osim postupka za dobijanje mikroorganizama i postupka za dobijanje proizvoda dobijenih pomoću njih;

8) smesa dve ili više materija.

Član 24.

Dopuna pronalaska ili usavršavanje pronalaska može se zaštititi dopunskim patentom.

2. Model i uzorak

Član 25.

Modelom se štiti novi spoljni oblik određenog industrijskog ili zanatskog proizvoda, odnosno njegovog dela.

Uzorkom se štiti nova slika ili crtež koji može da se prenese na određeni industrijski ili zanatski proizvod, odnosno na njegov deo.

Modelom, odnosno uzorkom ne štite se fotografska i kartografska dela, tehnički planovi i skice.

Član 26.

Oblik tela, slika i crtež su novi, u smislu ovog zakona, ako se bitno razlikuju od onih koji su ranije prijavljeni i od onih koji su pre podnošenja prijave učinjeni dostupnim javnosti, osim od onih za koje je prijava povučena pre objavljivanja rešenja kojim se priznaje model, odnosno uzorak.

Prilikom ocenjivanja da li su prijavljeni oblik tela, slika i crtež novi ne utiče činjenica da su oni, u periodu od najviše šest meseci pre dana podnošenja prijave, postali dostupni javnosti bez pristanka autora.

Član 27.

Modelom, odnosno uzorkom ne mogu se zaštititi oblik tela, slika i crtež:

1) čije je objavljivanje ili upotreba protivna zakonu ili moralu socijalističkog samoupravnog društva;

2) koji sadrže državni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa odnosno zemlje ili organizacije;

3) koji predstavljaju lik nekog lica, osim po pristanku tog lica.

Lik umrlog lica može da se zaštititi samo po pristanku bračnog druga i dece umrlog, a ako su živi roditelji umrlog, potreban je i njihov pristanak.

Lik istorijske ili druge umrle znamenite ličnosti može se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa.

3. Robni i uslužni žig

Član 28.

Robnim, odnosno uslužnim žigom (u daljem tekstu: žig) štiti se znak koji je u privrednom prometu namenjen za razlikovanje robe, odnosno usluga iste ili slične vrste.

Žigom, u smislu ovog zakona, ne smatraju se pečat, štambilj i punc (službeni znak za obeležavanje dragocenih metala, mera i sl.).

Član 29.

Žigom se može zaštititi samo znak koji je podoban za razlikovanje robe, odnosno usluga u privrednom prometu, kao što su slika, crtež, reč, izraz, vinjeta, šifra, kombinacija tih znakova i kombinacija boja.

Prilikom ocenjivanja da li je neki znak podoban za razlikovanje robe, odnosno usluga u privrednom prometu uzimaju se u obzir sve okolnosti, a naročito vreme i obim dotadašnje

upotrebe znaka u prometu robe, odnosno usluga u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Član 30.

Ne može se kao žig zaštititi znak:

- 1) koji je protivan zakonu ili moralu socijalističkog samoupravnog društva;
- 2) koji nije podoban za razlikovanje robe, odnosno usluga u privrednom prometu;
- 3) koji označava vrstu robe, odnosno usluga, njihovu namenu, vreme ili način proizvodnje, kvalitet, cenu, količinu, težinu, ime mesta, odnosno geografsko poreklo;
- 4) koji je uobičajen za označavanje određene vrste robe, odnosno usluga;
- 5) koji svojim izgledom ili sadržajem može da stvori zabunu u privrednom prometu, a naročito da dovede u zabludu prosečnog potrošača u pogledu porekla, vrste, kvaliteta ili drugih svojstava robe, odnosno usluga;
- 6) koji sadrži zvanične znakove ili punceve za kontrolu i garanciju kvaliteta ili ih podražava;
- 7) koji je istovetan sa ranije zaštićenim znakom drugog lica za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluga;
- 8) koji je sličan ranije zaštićenom znaku drugog lica za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluga, ako ta sličnost može da dovede u zabludu prosečnog potrošača; 9) koji sadrži državni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili skraćenicu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, kao i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa odnosno zemlje ili organizacije.

Lik ili ime nekog lica može se zaštititi samo po pristanku tog lica.

Lik ili ime umrlog lica može se zaštititi samo po pristanku bračnog druga i dece umrlog, a ako su živi roditelji umrlog, potreban je i njihov pristanak.

Lik ili ime istorijske ili druge znamenite ličnosti može se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa.

Član 31.

Ako se žig sastoji od reči ili slova, ili kombinacije reči i slova, zaštita obuhvata te reči, slova i kombinacije, njihove transkripcije ili transliteracije, ispisane ma kojim tipom slova, u ma kojoj boji ili izražene na bilo koji drugi način.

Član 32.

Žig koji sadrži natpise, reči ili kombinacije slova ne isključuje pravo drugog lica da pod istim natpisom, rečima ili kombinacijama slova stavlja u promet svoju robu, odnosno usluge ako ti natpisi, reči ili kombinacije slova predstavljaju njegovo ime, firmu ili naziv, koji nisu stečeni na nesavestan način.

Lice koje je u vreme podnošenja prijave za priznavanje žiga imalo ime, firmu, odnosno naziv istovetan sa žigom drugog lica može osporavati taj žig za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluga, osim ako je nosilac žiga u trenutku prijave imao isto ime, firmu, odnosno naziv.

Član 33.

Žigom zaštićeni znak ne isključuje pravo drugog lica da u privrednom prometu upotrebljava isti ili sličan znak za obeležavanje robe, odnosno usluge druge vrste.

Jedno lice može da traži zaštitu istog znaka za više vrsta robe ili usluga, kao i zaštitu više različitih znakova za istu vrstu robe, odnosno usluga.

Član 34.

Organizacija udruženog rada, poslovna zajednica, opšte udruženje organizacija udruženog rada ili druga samoupravna organizacija, odnosno zajednica može zaštititi određeni znak kao kolektivni žig radi obezbeđivanja prava upotrebe takvog žiga za robu ili usluge drugih organizacija udruženog rada ili drugih lica.

Određeni znak kao kolektivni žig može, pod uslovima iz ovog zakona, zaštititi i strano pravno lice.

Član 35.

Podnosilac prijave za priznavanje kolektivnog žiga dužan je da uz prijavu podnese samoupravni opšti akt, odnosno opšti akt o kolektivnom žigu.

Opšti akt iz stava 1. ovog člana mora da sadrži: firmu, odnosno naziv podnosioca prijave i naziv organa, odnosno lica ovlašćenog da predstavlja podnosioca, odredbe o tome ko ima pravo na upotrebu kolektivnog žiga i pod kojim uslovima, odredbe o pravima i obavezama korisnika kolektivnog žiga u slučaju povrede žiga, kao i odredbe o merama i posledicama u slučaju nepridržavanja odredaba opšteg akta.

Član 36.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na žigove koje u svom poslovanju upotrebljavaju radni ljudi koji samostalno obavljaju delatnost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana.

4. Oznaka porekla proizvoda

Član 37.

Oznakom porekla proizvoda štiti se geografski naziv proizvoda čija su posebna svojstva pretežno uslovljena mestom, odnosno područjem na kome je proizveden, ako su ta svojstva nastala prirodnim putem, pod uticajem podneblja ili tla, ili ustaljenim načinom i postupkom proizvodnje, odnosno obrade.

Oznakom porekla proizvoda može da se zaštititi i naziv proizvoda koji je dugom upotrebom u privrednom prometu postao opštepoznat kao oznaka da proizvod potiče iz određenog mesta ili područja.

Član 38.

Oznakom porekla proizvoda ne može da se zaštititi geografski naziv proizvoda koji je dugom upotrebom u privrednom prometu postao opštepoznat za obeležavanje određene vrste proizvoda.

Član 39.

Oznaka porekla proizvoda može se upotrebiti za obeležavanje prirodnih proizvoda, poljoprivrednih proizvoda, industrijskih proizvoda, zanatskih proizvoda i proizvoda domaće radinosti.

Oznakom porekla proizvoda zaštićeni geografski nazivi porekla proizvoda ne mogu se pretvoriti u generička i opštepoznata imena.

Član 40.

Po pribavljenom mišljenju nadležna privredne komore u republici, odnosno autonomnoj pokrajini, Privredna komora Jugoslavije određuje: geografske nazive koji se štite oznakom porekla proizvoda; proizvode koji mogu da se stavljaju u promet sa određenom oznakom porekla proizvoda; mesto, odnosno područje sa koga potiče proizvod koji se stavlja u promet sa oznakom porekla proizvoda; proizvodna svojstva koja proizvod treba da ispunjava da bi mogao biti stavljen u promet sa oznakom porekla proizvoda, način obeležavanja proizvoda i bliže uslove za priznanje prava na korišćenje određenih oznaka porekla proizvoda.

Član 41.

Oznaka porekla proizvoda ustanovljava se upisom geografskog naziva proizvoda i vrste proizvoda na koji se taj naziv odnosi u registar zaštićenih oznaka porekla proizvoda.

Upis u registar iz stava 1. ovog člana vrši Zavod, po službenoj dužnosti, na predlog Privredne komore Jugoslavije.

Član 42.

Oznaku porekla proizvoda mogu koristiti samo lica koja proizvode ili stavljaju u promet proizvod za koji je ustanovljena oznaka porekla proizvoda i koja su, kao ovlašćeni korisnici te oznake, upisana u registar korisnika zaštićenih oznaka porekla proizvoda.

Upis u registar iz stava 1. ovog člana vrši Zavod, po službenoj dužnosti, na predlog nadležne privredne komore u republici, odnosno autonomnoj pokrajini.

Član 43.

Oznaku porekla proizvoda neovlašćeno lice ne može upotrebljavati ni ako toj oznaci doda reči: “tip”, “način”, “po postupku” i sl.

III. SADRŽINA PRAVA KOJIMA SE ŠTITE PRONALASCI I ZNACI RAZLIKOVANJA

Član 44.

Nosilac patenta, modela ili uzorka ima:

1) pravo da koristi i da drugim licima ne dozvoli korišćenje u proizvodnji zaštićenog pronalaska, oblika tela, slike ili crteža;

2) pravo da stavi u promet predmete izrađene prema zaštićenom pronalasku, obliku tela, slici ili crtežu;

3) pravo da raspolaže patentom, odnosno modelom ili uzorkom;

4) pravo na naknadu kad drugo lice koristi u proizvodnji njegov zaštićeni pronalazak, oblik tela, sliku ili crtež, odnosno pravo na učešće u dohotku i druga prava utvrđena samoupravnim opštim aktom.

Član 45.

Ako su patentom zaštićeni pronalazak primenjuje u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, samo nosilac patenta, njegov pravni sledbenik i lice koje ovlašćeno primenjuje taj pronalazak u proizvodnji stiču pravo stavljanja u promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom pronalasku.

Član 46.

Odredba člana 45. ovog zakona shodno se primenjuje i na stavljanje u promet proizvoda izrađenog po zaštićenom obliku tela, slici i crtežu.

Član 47.

U smislu odredaba čl. 45. i 46. ovog zakona, pod primenjivanjem pronalaska u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji podrazumeva se primenjivanje u proizvodnji takvog tehničkog rešenja sadržanog u zaštićenom pronalasku, odnosno zaštićenom obliku tela, slici ili crtežu koje većim delom zadovoljava potrebe jugoslovenskog tržišta.

Član 48.

Nosilac žiga ima isključivo pravo da koristi žig u privrednom prometu za označavanje svojih proizvoda, odnosno usluga, a korisnik kolektivnog žiga - pravo na upotrebu tog žiga u skladu sa samoupravnim sporazumom, odnosno opštim aktom o tom žigu.

Pravo iz stava 1. ovog člana obuhvata i upotrebu žiga na sredstvima za pakovanje, katalogima, prospektima, uputstvima, oglasima, fakturama i korespondenciji.

Član 49.

Ovlašćeni korisnik zaštićene oznake porekla proizvoda ima pravo da u privrednom prometu koristi tu oznaku za označavanje proizvoda na koje se ta oznaka odnosi.

Pravo iz stava 1. ovog člana obuhvata i upotrebu zaštićene oznake porekla proizvoda na sredstvima za pakovanje i u poslovnim ispravama, kao i na reklamnim sredstvima.

Član 50.

Prava iz čl. 44. i 48. ovog zakona stiču se priznavanjem patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga i upisom priznatog prava u odgovarajući registra, a važe od dana podnošenja uredne prijave za priznanje tog prava.

Lice koje bude upisano u registar korisnika zaštićenih oznaka porekla proizvoda postaje, danom upisa, ovlašćeni korisnik i time stiče prava da zaštićenu oznaku porekla proizvoda koristi pet godina od dana upisa.

Pravo iz stava 2. ovog člana može se, rešenjem Zavoda, na zahtev ovlašćenog korisnika, produžavati neograničeni broj puta, s tim da svako produženje važi za sledećih pet godina. Produženje važenja će se odobriti ako su ispunjeni uslovi za sticanje prava da se zaštićena oznaka porekla proizvoda koristi.

Član 51.

Patent traje sedam godina, računajući od dana objavljivanja prijave patenta.

Model i uzorak traju pet godina, računajući od dana podnošenja prijave.

Ako se za vreme trajanja patenta, odnosno modela ili uzorka zaštićeni pronalazak, odnosno oblik tela, slika ili crtež ozbiljno i stvarno primene u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, tako da ta proizvodnja većim delom zadovoljava potrebe jugoslovenskog tržišta, trajanje patenta se produžava, na zahtev nosioca, za još sedam godina, a trajanje modela i uzorka za još pet godina.

Ako je dopunski patent postao osnovni, ne može trajati duže nego što bi trajao prvi osnovni patent na koji se dopunski patent odnosi. Prestankom važenja osnovnog patenta prestaje da važi i dopunski patent.

Rešenje o produženju važenja patenta, odnosno modela ili uzorka donosi Zavod, na zahtev nosioca, po pribavljenom mišljenju Privredne komore Jugoslavije.

Član 52.

Obaveza ozbiljnog i stvarnog primenjivanja u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zaštićenog pronalaska, oblika tela, slike ili crteža postoji za sve vreme produženog trajanja patenta, odnosno modela ili uzorka.

Član 53.

Trajanje žiga i zaštićene oznake porekla proizvoda nije ograničeno.

Nosilac žiga dužan je da žig koristi.

Obaveza korišćenja kolektivnog žiga i zaštićene oznake porekla proizvoda uređuje se aktima kojima su oni ustanovljeni.

Član 54.

Za sticanje i održavanje u važnosti prava iz ovog zakona plaćaju se takse po Zakonu o tarifi saveznih administrativnih taksa, kao i posebni troškovi postupka, po propisu koji, shodno Zakonu o opštem upravnom postupku, donosi Savezno izvršno veće.

Neplaćanje takse i troškova u postupku za priznavanje prava smatra se povlačenjem prijave, a neplaćanje takse i troškova za održavanje u važnosti priznatog prava ima za posledicu gubitak tog prava.

Član 55.

Priznato pravo iz čl. 51. i 53. ovog zakona prestaje i pre isteka rokova predviđenih u odredbama tih članova, i to:

1) ako se nosilac odrekne prava - narednog dana od dana predaje Zavodu podneska o odricanju;

2) ako se ne plate propisane takse i troškovi - narednog dana od dana isteka roka za njihovo plaćanje;

3) na osnovu sudske odluke, odnosno odluke Zavoda, u slučajevima predviđenim ovim zakonom - danom određenim tom odlukom;

4) ako je prestalo pravno lice koje je nosilac prava, odnosno ako je umrlo fizičko lice koje je nosilac prava - danom prestanka, odnosno smrti, osim ako je to pravo prešlo na pravne sledbenike pravnog lica, odnosno na naslednike fizičkog lica.

Član 56.

Ako je u registar priznatih prava upisano određeno pravo u korist trećeg lica (licenca, zaloga ili dr.), nosilac patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga ne može se odreći svojih prava bez pismene saglasnosti lica na čije je ime upisana licenca, zaloga ili drugo pravo.

Ako nosilac patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga u određenom roku ne plati propisanu taksu, a u registru je upisana licenca, zaloga ili neko drugo pravo u korist trećeg lica, Zavod će obavestiti to lice da nije plaćena taksa i da može da plati taksu u roku od šest meseci od dana obaveštenja i time upisano pravo održi u važnosti.

U slučaju spora o obezbeđenju upisanih prava trećeg lica, sud može, ako je to neophodno za obezbeđivanje tih prava, rešiti da se patent, model ili uzorak, odnosno žig prenese na lica na čije je ime upisana licenca, zaloga ili drugo pravo.

Član 57.

Ako žig prestane da važi na osnovu odredbe člana 55. tačka 2. ovog zakona, nosilac žiga ima isključivo pravo da zahteva, u roku od jedne godine od dana prestanka važenja žiga, da se žig ponovo registruje na njegovo ime za istu vrstu robe ili usluga.

Član 58.

Podnošenje prijave patenta, odnosno prijave modela ili uzorka, kao i donošenje rešenja o priznanju prava na patent, model, odnosno uzorak, nema uticaja na pravo drugog lica da koristi, bez ikakvih obaveza, isti pronalazak, oblik tela, sliku ili crtež ako je, pre podnošenja te prijave, savesno i nejavno koristio u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji taj pronalazak, oblik tela, sliku ili crtež ili je pripremio sve što je potrebno za njihovo korišćenje.

IV. SAMOUPRAVNO UREĐIVANJE PRAVA NA KORIŠĆENJE PRONALAZAKA STVORENIH U UDRUŽENOM RADU

Član 59.

Osnovna organizacija udruženog rada može da koristi svaki pronalazak koji je zaštićen patentom na ime druge osnovne organizacije udruženog rada koja je u sastavu iste radne organizacije, odnosno udružena u istu složenu organizaciju udruženog rada, pod uslovima i na način koji su uređeni samoupravnim sporazumom o udruživanju u radnu organizaciju, odnosno u složenu organizaciju udruženog rada.

Član 60.

Samoupravnim sporazumom o udruživanju rada radnika u osnovnu organizaciju udruženog rada, samoupravnim sporazumom o udruživanju u radnu organizaciju, odnosno samoupravnim sporazumom o udruživanju u složenu organizaciju udruženog rada ili drugim samoupravnim opštim aktom, uređuju se međusobni odnosi u vezi sa podsticanjem, organizovanjem i finansiranjem istraživačkog rada na stvaranju pronalazaka, kao i u vezi sa zaštitom i korišćenjem pronalazaka koji iz tog rada proisteknu.

Član 61.

Samoupravnim sporazumom o udruživanju organizacija udruženog rada u poslovnu zajednicu, odnosno samoupravnu interesnu zajednicu materijalne proizvodnje, ako se tim

samoupravnim sporazumom uređuje podsticanje, organizovanje ili finansiranje zajedničkog istraživačkog rada na stvaranju pronalazaka, uređuju se i odnosi u vezi sa zaštitom i korišćenjem pronalazaka koji proisteknu iz tog rada.

Samoupravnim sporazumom iz stava 1. ovog člana ili posebnim samoupravnim opštim aktom uređuju se međusobni odnosi udruženih organizacija udruženog rada u vezi sa korišćenjem zaštićenog pronalaska kojim raspolažu, po ma kom osnovu, složene organizacije udruženog rada, odnosno poslovna zajednica ili samoupravna interesna zajednica materijalne proizvodnje.

Član 62.

Ako stranke nisu udružene u organizaciju udruženog rada ili poslovnu, odnosno samoupravnu interesnu zajednicu, samoupravnim sporazumom o udruživanju rada i sredstava, odnosno ugovorom radi finansiranja istraživačkog rada na stvaranju pronalazaka, zaključenim između organizacije udruženog rada koja se obavezuje da će obaviti pronalazački rad i organizacije koja taj rad finansira, uređuju se međusobni odnosi u vezi sa stvorenim pronalaskom.

Ako samoupravnim sporazumom, odnosno ugovorom iz stava 1. ovog člana nije drukčije određeno, pronalazak pripada organizaciji udruženog rada u kojoj je stvoren.

Član 63.

Svaka organizacija udruženog rada ima pravo da u svojoj proizvodnji koristi pronalazak zaštićen patentom na ime druge organizacije udruženog rada ili drugog društvenog pravnog lica ako sa nosiocem patenta zaključi samoupravni sporazum o udruživanju rada i sredstava, u kome će se predvideti uslovi korišćenja patentom zaštićenog pronalaska i učešće u zajedničkom dohotku koji se ostvari korišćenjem pronalaska.

Učešće nosioca patenta u zajedničkom dohotku koji se ostvaruje primenom patentom zaštićenog pronalaska obuhvata povraćaj vrednosti dela ukupnih sredstava uložених u stvaranje pronalaska i naknadu za privređivanje tim pronalaskom, srazmerno ostvarenim rezultatima privređivanja.

Ukupna sredstva iz stava 2. ovog člana obuhvataju i ukupna sredstva uložena u istraživački rad koji je posredno ili neposredno omogućio stvaranje pronalaska.

U samoupravnom sporazumu koji se zaključuje povodom korišćenja pronalaska zaštićenog patentom na ime organizacije udruženog rada ili drugog društvenog pravnog lica, učesnici u zaključivanju samoupravnog sporazuma mogu predvideti poseban postupak rešavanja sporova, uključujući i arbitražu, koji će se koristiti pre iznošenja spora pred sud udruženog rada.

Član 64.

Organizacija udruženog rada koja želi da koristi pronalazak zaštićen na ime druge organizacije udruženog rada dužna je da pokrene postupak za zaključivanje samoupravnog sporazuma o korišćenju tog pronalaska.

Organizacija udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen obavezna je da u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka za zaključivanje samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana odgovori na inicijativu za pokretanje tog postupka.

Ako organizacija udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen ne odgovori u propisanom roku na inicijativu za zaključenje samoupravnog sporazuma o korišćenju zaštićenog pronalaska, odnosno ako odgovori da ne prihvata inicijativu, organizacija

udruženog rada koja želi da koristi pronalazak zaštićen patentom obavestiće o tome društvenog pravobranioca samoupravljanja, regionalnu privrednu komoru i opštinsku sindikalnu organizaciju na čijem je području sedište organizacije udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen, u roku od osam dana od dana isteka roka propisanog za odgovor, odnosno od dana prijema odgovora kojim se ne prihvata inicijativa za zaključivanje samoupravnog sporazuma o korišćenju pronalaska.

Ako se samoupravni sporazum iz stava 1. ovog člana ne zaključi u roku od 60 dana od dana prijema odgovora o prihvatanju inicijative za njegovo zaključivanje, organizacija udruženog rada koja je dala inicijativu može obavestiti o tome društvenog pravobranioca samoupravljanja, regionalnu privrednu komoru i opštinsku sindikalnu organizaciju na čijem je području sedište organizacije udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen.

Član 65.

Ako učesnici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma o korišćenju zaštićenog pronalaska ili društveni pravobranilac samoupravljanja, regionalna privredna komora ili opštinska sindikalna organizacija na čijem je području sedište organizacije udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen ocene da bi određena sporna pitanja, radi zaključivanja tog samoupravnog sporazuma, trebalo posebno razmotriti, mogu predložiti obrazovanje arbitraže radi zauzimanja stavova o spornim pitanjima.

Ako se učesnici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana saglase sa predlogom za obrazovanje arbitraže, imenovaće jednak broj svojih arbitara u roku od deset dana od dana prijema predloga. Imenovani arbitri sporazumno biraju predsednika arbitraže.

Arbitraža je dužna da u roku od 30 dana od dana obrazovanja razmotri sporna pitanja, da o njima zauzme stav i o tome obavesti učesnike u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Učesnici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana dužni su da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja o stavovima arbitraže nastave taj postupak, imajući u vidu stavove arbitraže.

Član 66.

Organizacija udruženog rada koja je dala inicijativu za zaključenje samoupravnog sporazuma o korišćenju zaštićenog pronalaska može podneti predlog sudu udruženog rada da odluči o pravu na korišćenje tog pronalaska, po isteku roka od šest meseci od dana podnošenja predloga za zaključenje samoupravnog sporazuma.

Sud udruženog rada odbaciće predlog za odlučivanje o pravu na korišćenje zaštićenog pronalaska ako prethodno nije sproveden postupak za zaključivanje samoupravnog sporazuma o korišćenju pronalaska u smislu člana 64. ovog zakona.

Sud udruženog rada utvrdiće pravo na korišćenje pronalaska zaštićenog na ime druge organizacije udruženog rada ako nađe da korišćenje pronalaska od strane organizacije udruženog rada koja želi da koristi pronalazak zaštićen na ime druge organizacije udruženog rada:

1) ne narušava društveno-ekonomske interese organizacije udruženog rada na čije ime je pronalazak zaštićen;

2) može da doprinese povećanju dohotka organizacije udruženog rada na čije ime je pronalazak zaštićen na osnovu njenog učešća u zajedničkom dohotku koji bi se ostvario korišćenjem pronalaska od strane organizacije udruženog rada koja želi da koristi pronalazak;

3) nije protivno obavezama iz punovažnih samoupravnih sporazuma, odnosno ugovora koje je ranije zaključila organizacija udruženog rada na čije ime je pronalazak zaštićen;

4) nije protivno dobrim poslovnim običajima.

Prilikom utvrđivanja uslova po odredbama ovog člana, sud udruženog rada pribaviće mišljenje privredne komore u republici, odnosno autonomnoj pokrajini u koju je udružena organizacija udruženog rada na čije ime je pronalazak zaštićen.

Istovremeno sa utvrđivanjem prava na korišćenje pronalaska, sud udruženog rada utvrđuje i iznos naknade za korišćenje pronalaska, odnosno pravo na učešće nosioca patenta u zajedničkom dohotku ostvarnom u smislu člana 63. stav 2. ovog zakona.

Član 67.

Korišćenje patentom zaštićenog pronalaska ne može otpočeti pre zaključenja samoupravnog sporazuma o korišćenju pronalaska, odnosno pre pravnosnažnosti odluke suda udruženog rada.

Član 68.

U slučaju iz člana 63. ovog zakona, organizacija udruženog rada koja namerava da koristi patentom zaštićeni pronalazak druge organizacije udruženog rada ili drugog društvenog pravnog lica dužna je da o početku korišćenja pronalaska obavesti Zavod, koji će u odrgovarajućem registru evidentirati to obaveštenje.

Po prestanku korišćenja pronalaska zaštićenog patentom, organizacija udruženog rada koja ga je koristila dužna je da o prestanku korišćenja obavesti Zavod, radi evidentiranja ove činjenice u odgovarajućem registru.

Član 69.

Na osnovne zadružne organizacije, osnovne organizacije kooperanata, zemljoradničke zadruge, zanatske i druge nezemljoradničke zadruge i ugovorne organizacije udruženog rada, kao i na radnike, odnosno druge radne ljude u tim organizacijama ili zadrugama, primenjuju se odredbe čl. 59. do 68. ovog zakona, u skladu sa njihovim položajem i pravima, obavezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno ugovorom o osnivanju i zakonom.

Na radne zajednice u organizacijama udruženog rada i drugim društvenim pravnim licima, kao i na radnike u tim radnim zajednicama, primenjuju se odredbe čl. 59. do 68. ovog zakona, u skladu sa njihovim položajem i pravima, obavezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima radne zajednice, odnosno ugovorom o samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno aktom o osnivanju radne zajednice i zakonom.

Član 70.

Odredbe čl. 59. do 69. ovog zakona shodno se primenjuju i na pribavljena prva korišćenja patenata.

V. POSTUPAK ZA PRIZNANJE PRAVA KOJIMA SE ŠTITE PRONALASCI I ZNACI RAZLIKOVANJA

1. Zajedničke odredbe

Član 71.

Postupak za priznanje patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga pokreće se pismenim zahtevom za priznanje prava (u daljem tekstu: prijava) čija se zaštita traži.

Postupak za priznavanje prava na korišćenje zaštićene oznake porekla proizvoda pokreće se na zahtev zainteresovanog lica.

Za svako pravo kojim se štite pronalasci i znaci razlikovanja iz stava 1. ovog člana, kao i za svaki pronalazak, oblik tela, sliku ili crtež, odnosno znak podnosi se posebna prijava.

Na prijavi će se zabeležiti dan i čas njenog prijema u Zavodu i o tome će se podnosiocu prijave, na njegov zahtev, dati potvrda.

Član 72.

Od dana i časa prijema u Zavodu uredne prijave patenta, modela, uzorka ili žiga podnosilac prijave ima pravo prvenstva prema svakom drugom licu koje za isti pronalazak, oblik tela, sliku, crtež ili znak docnije podnese prijavu.

Ako uz prijavu patenta nije podnet opisa pronalaska, uz prijavu modela ili uzorka - opis i fotografija ili nacrt oblika tela, slike ili crteža, a uz prijavu žiga - znak koji se želi zaštititi, kao i spisak proizvoda, odnosno usluga, pravo prvenstva računa se od dana i časa prijema u Zavodu navedenih priloga uz prijavu.

Pravo prvenstva za prijave koje jugoslovenski građani, koji privremeno borave u inostranstvu, dostavljaju Zavodu preko diplomatskih predstavništava, odnosno konzularnih predstavništava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u inostranstvu računa se od dana prijema prijave u diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu.

Član 73.

Ako se pronalazak, oblik tela, slika ili crtež naknadno bitno izmene ili ako se naknadno izmeni ili dopuni vrsta robe ili usluge na koje se prijavljeni znak odnosi, ili se prijavljeni znak naknadno bitno izmeni, pravo prvenstva iz člana 72. stav 1. ovog zakona računa se od dana i časa prijema u Zavodu opisa bitnih izmena pronalaska, opisa i fotografije ili nacrt bitnih izmena oblika tela, slike ili crteža, odnosno od dana i časa prijema u Zavodu primerka izmenjenog znaka ili izmenjenog i dopunjenog spiska robe ili usluga.

Član 74.

Lice koje na zvanično priznatoj izložbi (sajmu) međunarodnog karaktera u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili u nekoj zemlji članici Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine izloži neki pronalazak, oblik tela, sliku ili crtež, ili upotrebi određeni znak za obeležavanje robe ili usluge, može, u roku od tri meseca od dana zatvaranje izložbe (sajma), u prijavi da zatraži pravo prvenstva od prvog dana izlaganja, odnosno od dana upotrebe.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana mora se podneti pismena potvrda nadležnog organa zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine da je u pitanju zvanično priznata izložba (sajam) međunarodnog karaktera, uz naznačenje podataka o vrsti izložbe (sajma), mestu njenog održavanja, danu otvaranja i danu zatvaranja i o prvom danu izlaganja, odnosno danu upotrebe.

Uverenje da je izložba (sajam) održana u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zvanično priznata izložba (sajam) međunarodnog karaktera izdaje Privredna komora Jugoslavije.

Član 75.

Pripadniku zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine koji je u nekoj zemlji članice te unije uredno podneo prijavu, priznaće se u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji pravo prvenstva od dana podnošenja prijave, ako to zatraži, i to za patent u roku od 12 meseci, a za model, uzorak ili žig u roku od šest meseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.

Ko namerava da koristi pravo prvenstva iz stava 1. ovog člana dužan je da u prijavi podnesenoj u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u roku iz tog stava, navede sve podatke o prijavi na koju se poziva i da u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva za priznanje prava prvenstva priloži prepis prijave, overen od nadležnog organa zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine, u kojoj je prva prijava podnesena.

Član 76.

Priznanje prava prvenstva po članu 74. ovog zakona ne produžuju se rokovima iz člana 75. ovog zakona.

Član 77.

Prijava mora da sadrži podatke o podnosiocu prijave i pravu za koje se traži zaštita.

Prijava patenta mora da sadrži i naziv pronalaska, kao i ime pronalazača ako prijavu ne podnosi pronalazač, odnosno izjavu da pronalazač ne želi da bude naveden u prijavi.

Prijava žiga mora da sadrži i znak koji se želi zaštititi, uz naznačenje boje, odnosno kombinacije boja ako se zaštita traži za znak u boji, kao i spisak proizvoda, odnosno usluga označenih i svrstanih po klasama Međunarodne klasifikacije proizvoda i usluga ustanovljenim Ničanskim aranžmanom o Međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga.

Član 78.

Uz prijavu patenta prilaže se opis pronalaska, sa naznačenjem šta je u pronalasku novo i šta podnosilac prijave zahteva da se zaštiti patentom (u daljem tekstu: patentni zahtev), kao i nacrt pronalaska ako je to potrebno.

Pronalazak mora biti opisan jasno i potpuno, tako da ga prosečan stručnjak prema opisu može da primeni u proizvodnji.

Podnosilac prijave patenta dužan je da uz opis pronalaska navede i najbolji njemu poznat način za privrednu upotrebu prijavljenog pronalaska.

Član 79.

Uz prijavu modela ili uzorka prilažu se opis tela, odnosno slike ili crteža, kao i fotografija ili nacrt oblika tela, odnosno slike ili crteža.

Opis tela, odnosno slike, crteža, fotografije ili nacrt oblika tela moraju biti takvi da se vidi u čemu se sastoji novina za koju se traži zaštita.

Uz prijavu žiga prilažu se kliše i otisak klišea, a uz prijavu kolektivnog žiga - i samoupravni opšti akt ili opšti akt o kolektivnom žigu.

Član 80.

Prijava se smatra urednom:

- 1) ako je podnesena posebna prijava u smislu člana 71. stav 3. ovog zakona;
- 2) ako sadrži sve podatke i priloge i ako su oni jasni i potpuni u smislu odredaba čl. 77. do 79. ovog zakona.

Član 81.

Po prijemu prijave Zavod ispituje da li je ona uredna u smislu odredaba ovog zakona.

Ako utvrdi da prijava nije uredna, Zavod će pismeno, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da u roku koji ne može biti duži od tri meseca, računajući od dana dostavljanja poziva, otkloni sve nedostatke.

Na zahtev podnosioca prijave rok iz stava 2. ovog člana Zavod može iz opravdanih razloga produžiti najduže za tri meseca.

Za sve prijave dovedene u uredno stanje u rokovima iz st. 2. i 3. ovog člana priznaće se pravo prvenstva prve prijave.

Član 82.

Ako podnosilac prijave u određenom roku ne otkloni sve nedostatke koje je bio dužan da otkloni po članu 81. stav 2. ovog zakona, pa se usled toga ne može postupiti po prijavi, prijava će se zaključkom odbaciti.

Član 83.

Ako je prijava uredna u smislu člana 80. ovog zakona, ispituje se da li su ispunjeni uslovi za priznanje prava za koje je zatražena zaštita.

Član 84.

Ispitivanje da li je prijavljeni pronalazak nov vrši se samo ako je pokrenut postupak za potpuno ispitivanje uslova za priznanje patente u smislu člana 95. ovog zakona.

Novina prijavljenog oblika tela, slike ili crteža obavezno se ispituje u odnosu na ranije zaštićen model, odnosno uzorak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Novina prijavljenog znaka ispituje se samo u odnosu na ranije zaštićen žig u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Član 85.

Rešenjem će se priznati patent, model ili uzorak, odnosno žig podnosiocu koji je prvi podneo odgovarajuću prijavu.

U postupku za priznanje prava, podnosilac koji je prvi podneo prijavu koja ispunjava uslove za priznanje patenta smatra se pronalazačem, odnosno njegovim pravnim sledbenikom, a podnosilac koji je prvi podneo prijavu koja ispunjava uslove za priznanje modela ili uzorka - autorom oblika tela, crteža ili slike, odnosno njegovim pravnim sledbenikom, osim ako u prijavi nije drukčije navedeno, odnosno odlukom nadležnog suda nije drukčije utvrđeno.

Član 86.

Ako više lica zajednički podnesu prijavu patenta, modela ili uzorka, rešenjem će se priznati svojstvo nosioca patenta, odnosno svojstvo nosioca modela ili uzorka svakom podnosiocu prijave.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana ne mogu se utvrditi međusobna prava podnosilaca prijave patenta, odnosno modela ili uzorka.

Član 87.

Rešenje o odbijanju, odnosno rešenje o delimičnom usvajanju zahteva za priznanje prava Zavod ne može doneti ako prethodno, pismenim putem, nije upoznao podnosioca prijave s razlozima zbog kojih ne može priznati traženo pravo, odnosno ne može ga priznati u traženom obimu i ako nije pozvao podnosioca prijave da se u primerenom roku izjasni o tim razlozima, odnosno da podneseni zahtev izmeni ili dopuni.

Rok iz stava 1. ovog člana može se, na obrazložen zahtev podnosioca prijave, produžiti do šest meseci.

Član 88.

Rešenje o priznanju prava donosi se:

- 1) za patent - u granicama postavljenih patentnih zahteva;
- 2) za model ili uzorak - u granicama istaknute novine u priloženom opisu, na fotografiji ili nacrtu;
- 3) za žig - u granicama predloženog znaka i priloženog spiska robe, odnosno usluga.

Član 89.

Rešenjem iz člana 88. ovog zakona određuje se obim priznate zaštite, i to:

- 1) za patente - prema usvojenim patentnim zahtevima, a po izvršenom postupku za potpuno ispitivanje;
- 2) za modele ili uzorke - prema usvojenom obliku tela, odnosno prema usvojenoj slici ili crtežu, prikazanom na usvojenom opisu i fotografiji ili nacrtu;
- 3) za žigove - prema usvojenom znaku i spisku robe, odnosno usluga.

Član 90.

Priznato pravo kojim se štite pronalasci i znaci razlikovanja, podnosene prijave patenta, modela, uzorka i žiga, kao i pravo na korišćenje zaštićene oznake porekla proizvoda, Zavod upisuje u odgovarajući registar.

U registar iz stava 1. ovog člana upisuju se podaci o nosiocu prava, podnosiocu prijave, a naročito: prezime i ime, odnosno firma i naziv; zanimanje, odnosno predmet poslovanja; adresa, odnosno sedište; ime pronalazača, odnosno autora; datum podnošenja prijave; pravo prvenstva; datum objavljivanja prijave, odnosno rešenja o priznanju prava i datum registrovanja.

U registar se upisuju sve docnije promene koje se odnose na nosioca prava i na samo pravo (prenošenje prava, ugovorna licenca, obavezna licenca, zaloga, oglašavanje rešenja ništavim, prestanak prava i dr.).

Član 91.

Zavod vodi registar patenata, registar modela i uzoraka, registar žigova i registar zaštićenih oznaka porekla proizvoda.

Registri iz stava 1. ovog člana su javni.

Član 92.

Po izvršenom upisu prava u odgovarajući registar, nosiocu prava izdaje se isprava koja sadrži podatke o priznatom pravu, nosiocu prava, pravu prvenstva, upisu u registar, objavljivanju rešenja o priznavanju prava i izdavanju isprave, kao i druge propisane podatke.

Podaci o pravu kojim se štite pronalasci i znaci razlikovanja, koje je upisano u registar, objavljuju se u službenom glasilu Zavoda.

2. Posebne odredbe o postupku za priznavanje patenta

Patent

Član 93.

Prijava patenta koji ispunjava uslove iz člana 77. i člana 78. st. 1. i 2. ovog zakona i koja očigledno nije protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona objavljuje se po isteku 18 meseci od dana podnošenja prijave, odnosno od dana zatraženog prava prvenstva.

Podnosilac prijave patenta može podneti zahtev da se prijava objavi i pre isteka roka iz stava 1. ovog člana, ali se prijava ne može objaviti pre isteka roka od tri meseca od dana njenog podnošenja Zavodu.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana, svako lice ima pravo da razgleda prijavu.

Član 94.

Uredna prijava patenta koja je očigledno protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona neće se objaviti u službenom glasilu Zavoda.

Sa prijavom iz stava 1. ovog člana Zavod će postupiti u smislu člana 87. ovog zakona.

Ako u postupku iz člana 84. ovog zakona utvrdi da prijava patenta nije protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona, Zavod će je naknadno objaviti.

Ako utvrdi da se prijava patenta ne može objaviti, Zavod će doneti rešenje o odbijanju zahteva za priznanje patenta.

Član 95.

Podnosilac prijave patenta može od dana podnošenja prijave, a svako drugo lice od dana njenog objavljivanja, podneti zahtev da se izvrši potpuno ispitivanje uslova za priznanje patenta.

Takse i troškove postupka za potpuno ispitivanje uslova za priznanje patenta snosi lice koje je podnelo zahtev da se izvrši to ispitivanje.

Član 96.

Potpunim ispitivanjem uslova za priznanje patenta utvrđuje se da li je pronalazak u trenutku priznatog prava prvenstva ispunjavao uslove za zaštitu u smislu čl. 20. i 23. ovog zakona.

Potpunim ispitivanjem uslova za priznanje patenta utvrđuje se i da li je opis sastavljen saglasno članu 78. st. 2. i 3. ovog zakona.

Ako je prijavu patenta za isti ili sličan pronalazak podneo u još nekoj zemlji, podnosilac prijave je dužan da, na zahtev Zavoda, u postupku za potpuno ispitivanje uslova za priznavanje patenta dostavi overene prevode rezultata ispitivanja dobijenih u drugoj zemlji.

U postupku za potpuno ispitivanje uslova za priznavanje patenta ne ispituje se korisnost pronalaska.

Član 97.

Ako u roku od četiri godine od dana objavljivanja prijave patenta ne bude podnesen zahtev za potpuno ispitivanje uslova za priznavanje patenta, prava koja se podnosiocu prijave priznaju po ovom zakonu prestaju istekom tog roka.

Član 98.

Ako u postupku za potpuno ispitivanje uslova za priznavanje patenta utvrdi da su ispunjeni uslovi za priznanje patenta u smislu čl. 20. i 23. ovog zakona, Zavod će doneti rešenje o priznanju patenta kojim se zahtev za priznanje patenta usvaja u celini ili delimično, zavisno od rezultata tog ispitivanja.

Član 99.

Funkcioner koji rukovodi Zavodom, po pribavljenom mišljenju Saveta, donosi propise kojima se bliže uređuje koji se podaci unose u registar, koje podatke sadrži isprava iz člana 92. stav 1. ovog zakona, koji se podaci objavljuju prema dredbama člana 94. stav 3. ovog zakona, kao i propise kojima se bliže uređuju pitanja u vezi sa postupkom za priznanje prava.

Član 100.

Odredbe čl. 71. do 99. ovog zakona primenjuju se i u postupku za priznanje dopunskog patenta, odnosno patenta za poverljive pronalaskе, ako odredbama ovog zakona koje se odnose na priznanje tih patenata nije drukčije određeno.

Dopunski patent

Član 101.

Ako podnosilac prijave patenta, odnosno nosilac patenta, dopuni ili usavrši pronalazak za koji je podneo prijavu patenta ili mu je priznat patent (u daljem tekstu: osnovna prijava patenta, odnosno osnovni patent), za izvršenu dopunu, odnosno usavršavanje može tražiti dopunski patent.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, odricanjem od osnovne prijave patenta obustavlja se postupak po dopunskoj prijavi patenta.

Član 102.

Na zahtev nosioca patenta, Zavod će rešenjem utvrditi da je dopunski patent postao osnovni ako je rešenje o priznanju osnovnog patenta oglašeno ništavim ili ako je patent prestao da važi.

Predlog za utvrđivanje da je dopunski patent postao osnovni patent podnosi se u roku od tri meseca od dana pravnosnažnosti rešenja o oglašavanju ništavim osnovnog patenta, odnosno od dana prestanka njegovog važenja.

Član 103.

Ako jedan ili više dopunskih patenata postane osnovni, ostali dopunski patenti mogu se, na zahtev nosioca patenta, vezati za taj novi osnovni patent kao dopunski.

Patent za poverljivi pronalazak

Član 104.

Prijave za priznanje pronalazaka domaćih pravnih i fizičkih lica, koji se odnose na narodnu odbranu, smatraju se poverljivim i podnose se saveznom organu uprave nadležnom za poslove narodne odbrane.

Protiv rešenja saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne odbrane donesenog u upravnoj stvari koja se odnosi na poverljivi pronalazak nije dopuštena žalba.

Član 105.

Ako savezni organ uprave nadležan za poslove narodne odbrane u postupku ispitivanja podnesene prijave utvrdi da pronalazak nije poverljiv, dostaviće prijavu Zavodu.

Ako Zavod u postupku ispitivanja prijave patenta utvrdi da je u pitanju poverljivi pronalazak, ustupiće prijavu saveznom organu uprave nadležnom za poslove narodne odbrane.

Član 106.

Ako savezni organ uprave nadležan za poslove narodne odbrane posle izdavanja patenta za poverljivi pronalazak utvrdi da je pronalazak prestao da bude poverljiv, dostaviće Zavodu ceo predmet koji se odnosi na taj patent. Po prijemu predmeta, Zavod upisuje patent u registar patenata i nosiocu patenta izdaje patentnu ispravu i objavljuje podatke o potante, u smislu člana 92. stav 2. ovog zakona.

Član 107.

Savezni organ uprave nadležan za poslove narodne odbrane ima isključivo pravo da koristi poverljivi pronalazak i da raspolaže tim pronalaskom.

Za poverljive pronalazke zaštićene patentom pronalazaču pripada jednokratna naknada, bez obzira na to da li se pronalazak iskorišćava za potrebe narodne odbrane i u kom obimu.

Visinu naknade iz stava 2. ovog člana sporazumno utvrđuju podnosilac prijave i savezni organ uprave nadležan za poslove narodne odbrane. Ako se sporazum ne postigne, podnosilac prijave patenta može tražiti od nadležnog suda da u vanparničnom postupku utvrdi visinu naknade.

Član 108.

Poverljivi pronalazak se ne objavljuje.

Zaštitu poverljivog pronalaska u inostranstvu domaća pravna i fizička lica mogu tražiti samo po odobrenju saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne odbrane.

Član 109.

Odredbe čl. 104. do 108. ovog zakona shodno se primenjuju na prijavu patenta za priznanje pronalazaka domaćih pravnih i fizičkih lica, koji su od interesa za bezbednost zemlje.

Za rešavanje po prijavi iz stava 1. ovog člana nadležan je savezni organ uprave nadležan za unutrašnje poslove.

Član 110.

Savezno izvršno veće propisuje koji se pronalasci smatraju poverljivim u smislu člana 104. stav 1. ovog zakona, kao i način za priznanje patenta za takve pronalaskeske.

VI. PONIŠTAJ PATENTA I ŽIGA

Član 111.

Ako obaveznom licencom nije mogla da se postigne svrha zbog koje je licenca data, na zahtev zainteresovane organizacije udruženog rada ili drugog lica, a po prehodno pribavljenom mišljenju saveznog organa uprave, odnosno savezna organizacije nadležne za oblast u kojoj pronalaza treba da se primeni, patent se može poništiti.

Zahtev za poništaj patenta ne može da se podnese pre isteka dve godine od dana davanja prve obavezne licence.

Član 112.

Ako nosilac žiga bez opravdanog razloga ne koristi žig za označavanje svojih proizvoda, odnosno usluga duže od tri godine od dana upisivanja žiga u registar, odnosno od dana kad je žig poslednji put korišćen, žig se može poništiti na zahtev zainteresovanog lica.

Kolektivni žig može se poništiti na zahtev zainteresovanog lica i ako se upotrebljava protivno samoupravnom opštem aktu ili opštem aktu o kolektivnom žigu. Poništaj dejstvuje od trenutka nedozvoljene upotrebe kolektivnog žiga.

Član 113.

Patent, odnosno žig prestaje da važi danom pravnosnažnosti rešenja o poništaju patenta, odnosno žiga, koje donosi Zavo.

VII. OGLAŠAVANJE NIŠTAVIM REŠENJA O PRIZNANJU PRAVA KOJIMA SE ŠTITE PRONALASCI I ZNACI RAZLIKOVANJA

Član 114.

Rešenje o priznanju prava kojima se štiti pronalazak, odnosno znak razlikovanja oglašice se ništavim ako se utvrdi da nisu postojali uslovi predviđeni ovim zakonom za priznanje tog prava, a naročito ako opis pronalaska uz prijavu patenta nije jasan i potpun, tako da ga prosečan stručnjak ne može prema opisu da primeni u proizvodnji.

Član 115.

Rešenje o priznanju prava kojima se štiti pronalazak, odnosno znak razlikovanja može se oglasiti ništavim za sve vreme trajanja zaštite, i to po službenoj dužnosti, na predlog zainteresovanog lica ili na predlog javnog tužioca.

Uz predlog za oglašavanje ništavim rešenja iz stava 1. ovog člana podnose se potrebni dokazi.

Član 116.

Ako podnosilac predloga za oglašavanje ništavim rešenja o priznanju prava kojima se štiti pronalazak, odnosno znak razlikovanja u toku postupka odustane od svog predloga, Zavod može da nastavi postupak po službenoj dužnosti ili na zahtev nosioca tog prava.

VIII. SUDSKA ZAŠTITA

1. Zaštita prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja

Član 117.

Nosilac patenta, modela ili uzorka i žiga, odnosno ovlašćeni korisnik oznake porekla proizvoda ima pravo da tužbom zahteva prestanak daljeg vršenja radnje kojom se čini povreda njegovog prava, kao i naknadu štete.

Pored prava iz stava 1. ovog člana, tužbom se može zahtevati i pravo objavljivanja presude o trošku tuženog.

O sporu povodom tužbenog zahteva iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje nadležni sud.

Član 118.

Povredom prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja smatra se svako neovlašćeno korišćenje u proizvodnji i privrednom prometu zaštićenog pronalaska, oblika tela, slike ili crteža, odnosno u privrednom prometu zaštićenog znaka ili geografskog naziva proizvoda, ili naovlašćeno raspolaganje patentom, modelom ili uzorkom, žigom ili oznakom porekla proizvoda.

Povredom modela, uzorka, žiga i oznake porekla proizvoda smatra se i njihovo podražavanje.

Podražavanje u smislu stava 2. ovog člana postoji ako prosečan kupac robe, odnosno prosečan korisnik usluge, bez obzira na vrstu robe, odnosno usluge, može da uoči razliku samo ako obrati naročitu pažnju, odnosno ako žig ili znak predstavlja prevod ili transkripciju žiga.

Član 119.

Tužbu zbog povrede prava kojima se štiti pronalazak, odnosno znak razlikovanja može podneti nosilac patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga, ovlašćeni korisnik oznake porekla proizvoda, kao i nosilac isključive licence žiga.

Član 120.

Ako se kolektivni žig neovlašćeno upotrebi, korisnik kolektivnog žiga može tužbom kod nadležnog suda tražiti zabranu daljeg vršenja radnje kojom se čini povreda, naknadu učinjene štete i javno objavljivanje pravnosnažne presude o trošku tuženog.

Ako korisnik kolektivnog žiga, u roku od jedne godine od dana učinjene povrede, ne podnese tužbu, tužbu može podneti nosilac kolektivnog žiga.

Član 121.

Tužba zbog povrede prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja može se podneti u roku od tri godine od dana kad je tužilac saznao za povredu i učinioca.

Po isteku roka od pet godina od dana učinjene povrede tužba se ne može podneti.

Član 122.

Postupak po tužbi zbog povrede prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja je hitan.

2. Osporavanje prava na patent, model, uzorak i žig

Član 123.

Pronalazač, njegov naslednik ili drugi pravni sledbenik može tužbom kod nadležnog suda tražiti za sve vreme trajanja patenta da ga sud oglasi za nosioca patenta ako je patent izdat na ime lica koje nije pronalazač, njegov naslednik ili drugi pravni sledbenik.

Autor uzorka ili modela, njegov naslednik ili drugi pravni sledbenik može tužbom kod nadležnog suda tražiti da se opozove pravo na uzorak ili model i da ga sud oglasi za nosioca tog prava ako je ono priznato licu koje nije autor, naslednik autora ili drugi njegov pravni sledbenik.

Član 124.

Organizacija udruženog rada, drugo pravno lice ili pojedinac može tužbom tražiti od nadležnog suda da utvrdi da je znak koji upotrebljava u privrednom prometu za obeležavanje svoje robe, odnosno usluga istovetan ili sličan žigu koji upotrebljava drugo lice za obeležavanje svoje robe, odnosno usluga iste ili slične vrste i da je taj znak bio opštepoznat kao obeležje robe, odnosno usluga organizacije udruženog rada, drugog pravnog lica ili pojedinca još pre nego što je tuženik podneo prijavu žiga, kao i da sud svojom odlukom oglasi tužioca za nosioca žiga.

Osporavanje po odredbi stava 1. ovog člana sud neće uvažiti ako tuženi - nosilac žiga dokaže da je još pre podnošenja prijave upotrebljavao sporni znak za istu ili sličnu vrstu robe, odnosno usluge, i to isto koliko i tužilac ili duže nego tužilac.

Tužba iz stava 1. ovog člana ne može se podneti po isteku pet godina od dana upisa žiga u registar žigova.

Član 125.

U roku od tri meseca od dana dostavljanja pravnosnažne sudske odluke kojom je usvojen tužbeni zahtev iz čl. 123. i 124. ovog zakona, tužilac može tražiti da se upiše u registar kao nosilac patenta, modela, uzorka, odnosno žiga i da mu se o tome izda odgovarajuća isprava.

Ako lice kome je usvojen tužbeni zahtev u roku iz stava 1. ovog člana ne podnese zahtev da se upiše u registar kao nosilac prava koje mu je priznato, upisano pravo brisaće se iz registra.

Član 126.

Prava koja je treće lice pribavilo od ranijeg nosioca prava iz člana 125. ovog zakona važe i prema novom nosiocu prava ako su bila upisana u odgovarajući registar ili uredno prijavljena za upis pre zabeležbe spora.

3. Spor za priznanje autorstva

Član 127.

Pronalazač, odnosno autor može tužbom kod nadležnog suda tražiti da bude naveden u prijavi, objavi ili odgovarajućem registru ako je u prijavi patenta naznačeno, bez saglasnosti pronalazača, da pronalazač ne želi da bude naveden u prijavi, ili je navedeno neko drugo lice kao pronalazač, odnosno ako je u prijavi modela ili uzorka naznačeno, bez saglasnosti autora, da autor ne želi da bude naveden u prijavi ili je navedeno neko drugo lice kao autor.

Smrću pronalazača, odnosno autora, pravo na podnošenje tužbe prelazi na njegove naslednike.

Član 128.

Pored zahteva iz člana 127. ovog zakona, tužilac može istaći zahtev da se pravnosnažna presuda, donesena u sporu za priznanje autorstva, javno objavi na trošak tuženog, a pronalazač, odnosno autor - i zahtev za naknadu moralne štete.

Član 129.

Tužba iz čl. 127. i 128. ovog zakona može se podneti od dana podnošenja prijave, kao i za sve vreme trajanja patenta, odnosno modela ili uzorka.

IX. PRENOŠENJE PRAVA I USTUPANJE KORIŠĆENJA PRAVA

1. Prenošanje prava

Član 130.

Nosilac patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga može, pod uslovima predviđenim ovim zakonom i drugim propisima, svoje pravo samoupravnim sporazumom ili ugovorom preneti na drugog, u celini ili delimično.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na podnosioca prijave.

Pravo na kolektivni žig i pravo na korišćenje zaštićene oznake porekla proizvoda ne mogu se prenositi.

Član 131.

Ugovor o prenošenju prava iz člana 130. ovog zakona mora biti sastavljen u pismenom obliku.

Ugovor iz stava 1. ovog člana upisuje se u odgovarajući registar, na zahtev jedne od ugovornih strana.

Ugovor koji nije sastavljen u pismenom obliku i koji nije upisan u odgovarajući registar ne proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana, u pogledu upisa u odgovarajući registar, primenjuju se i na samoupravni sporazum iz člana 130. ovog zakona.

2. Ugovor o licenci

Član 132.

Ugovorno ustupanje korišćenja patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga vrši se po odredbama ovog zakona i drugih propisa.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na podnosioca prijave patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga.

Ako je prijavu patenta, modela ili uzorka podnelo više lica ili ako je patent, model ili uzorak priznat na ime više lica, za davanje ugovorne licence potrebna je saglasnost svih tih lica.

Kolektivni žig ne može biti predmet licence.

Član 133.

Pravo da se žig koristi može se ustupiti samo ako se istovremeno ustupa i tehnologija koja obezbeđuje isti kvalitet roba i usluga ili ako sticalac licence žiga već raspolaže takvom tehnologijom.

Ugovor zaključen protivno odredbi stava 1. ovog člana ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 134.

Organizacija udruženog rada koja, radi označavanja svojih proizvoda ili usluga, pribavi pravo da koristi žig čiji je nosilac drugo lice, dužna je da zajedno s tim žigom upotrebljava svoj žig registrovan u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, i to na jednako viđan način.

Ugovor zaključen protivno odredbi stava 1. ovog člana ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 135.

Ugovor o licenci sadrži, naročito: vreme trajanja licence, obim licence, naznačenje da li je licenca isključiva, kao i visinu naknade za ustupljeno korišćenje prava, ako je naknada ugovorena.

Ugovor iz stava 1. ovog člana upisuje se u odgovarajući registar, na zahtev jedne od ugovornih strana.

Ugovor o licenci koji nije upisan u registar iz stava 2. ovog člana ne proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima.

Član 136.

Ugovorom o licenci patenta, modela ili uzorka, zaključenim sa organizacijom udruženog rada ili društvenim pravnim licem ne može se predvideti pravo davaoca licence da istu licencu ustupi i drugom licu na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Ako predmet licence iz stava 1. ovog člana koristi u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji udruživanjem rada i sredstava sa sticaocem licence, i lice koje nije zaključilo ugovor o licenci, davalac licence ima pravo na naknadu u srazmeri sa povećanim obimom korišćenja zaštićenog pronalaska, oblika tela, slike ili crteža.

Član 137.

U ugovoru o licenci ništava je svaka odredba koja korisniku licence postavlja ograničenja koja ne proističu iz prava koje je predmet ugovora ili je nepotrebna za očuvanje tog prava.

Član 138.

Odredbe čl. 132, 133, 135, 136. i 137. ovog zakona primenjuju se i na samoupravni sporazum o ustupanju korišćenja patenta, modela ili uzorka, odnosno žiga.

3. Obavezna licenca

Član 139.

Ako nosilac patenta, sam ili preko drugog, ne koristi ili nedovoljno koristi patentom zaštićeni pronalazak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, pravo korišćenja pronalaska može se dati drugom licu, uz obavezu plaćanja naknade nosiocu patenta (obavezna licenca).

Smatraće se da se pronalazak ne koristi, odnosno da se nedovoljno koristi u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, naročito:

1) ako nosilac patenta odbija da drugim licima ustupi pravo da koriste zaštićeni pronalazak ili im postavlja neopravdane uslove;

2) ako se u zemlji potražnja predmeta izrađenih prema zaštićenom pronalasku u velikoj meri zadovoljava uvozom ili uvoz tih predmeta onemogućava ili ometa njihovo industrijsko primenjivanje u zemlji.

Obavezna licenca može se dati samo organizaciji udruženog rada koja dokaže da raspolaže tehnološkim mogućnostima i proizvodnim kapacitetima potrebnim za korišćenje pronalaska zaštićenog patentom.

Obavezna licenca neće se dati ako nosilac patenta dokaže da postoje zakonski razlozi koji opravdavaju nekorišćenje ili nedovoljno korišćenje pronalaska zaštićenog patentom.

Član 140.

Obavezna licenca može se dati i ako se pronalazak zaštićen patentom ne može koristiti, u celini ili delimično, bez korišćenja nekog pronalaska zaštićenog ranijim patentom, a docniji pronalazak, koji predstavlja značajniji tehnički napredak, od naročitog je značaja za privredu ili za zadovoljavanje opštih društvenih potreba.

Ako se obavezna licenca daje po odredbi stava 1. ovog člana, nosilac ranijeg patenta može da traži obaveznu licencu za korišćenje pronalaska po docnijem patentu.

Član 141.

Obavezna licenca ne može biti isključiva.

Član 142.

O zahtevu za davanje obavezne licence odlučuje Zavod, na osnovu mišljenja Saveta.

Član 143.

Zahtev za davanje obavezne licence ne može se podneti pre isteka roka od četiri godine od dana podnošenja prijave patenta, odnosno pre isteka roka od tri godine od dana priznanja patenta, ako ovaj rok docnije ističe.

4. Službena licenca

Član 144.

Ako se patentom zaštićeni pronalazak koristi radi postizanja neopravdano visokih cena na jugoslovenskom tržištu, ili ako je korišćenje patentom zaštićenog pronalaska od opštedruštvenog interesa za zdravstvo, narodnu odbranu, zaštitu i unapređivanje čovekove sredine, ili od posebnog interesa za određenu granu privrede, obavezna licenca može se dati i pre isteka roka iz člana 143. ovog zakona (službena licenca).

O zahtevu zainteresovane organizacije udruženog rada za davanje licence iz stava 1. ovog člana odlučuje savezni organ uprave nadležan za poslove iz oblasti u kojoj pronalazak treba da se primeni, po prethodno pribavljenom mišljenju Privredne komore Jugoslavije i Saveta Zavoda.

5. Naknada za korišćenje patentom zaštićenog pronalaska na osnovu obavezne i službene licence

Član 145.

U slučajevima davanja licenci iz čl. 139, 140. i 144. ovog zakona nosiocu patenta pripada naknada.

Visina naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuju sporazumno nosilac patenta i organizacija udruženog rada kojoj je data licenca, odnosno koja koristi patentom zaštićeni pronalazak. Ako se sporazum ne postigne, nadležni sud utvrđuje visinu te naknade.

Nepostojanje sporazuma iz stava 2. ovog člana, odnosno odluke suda o naknadi ne sprečava organizaciju udruženog rada kojoj je data licenca da koristi pronalazak.

X. PRONALASCI I NOVI OBLICI TELA, SLIKE ILI CRTEŽI STVORENI U UDRUŽENOM RADU

1. Pronalasci stvoreni u udruženom radu

Član 146.

Pronalazak je stvoren u osnovnoj organizaciji udruženog rada, odnosno radnoj organizaciji (u daljem tekstu: organizacija udruženog rada) ako je do pronalaska došlo u radu društvenim sredstvima, a naročito:

- 1) u vezi sa radom pronalazača u organizaciji udruženog rada;
- 2) u radu koji je izvršen po zahtevu ili nalogu organizacije udruženog rada;
- 3) na osnovu ugovora zaključenog između organizacije udruženog rada i pronalazača;

4) u roku od šest meseci od dana kad je pronalazaču prestao radni odnos u organizaciji udruženog rada, a pronalazak se odnosi na delatnost te organizacije.

Član 147.

Pronalazač je dužan da o pronalasku, bez odlaganja, pismeno obavesti organizaciju udruženog rada u kojoj je pronalazak stvoren.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) tačan opis pronalaska i njegove tehničke osobenosti i pojedinosti, kao i crteže potrebne za njegovo razumevanje;

2) podatke o tome da li je pronalazak stvoren na inicijativu radnika-pronalazača ili je stvoren u okviru izvršavanja radnih zadataka i poslova;

3) podatke o licima koja su radila sa pronalazačem na pronalasku, sa opisom njihovog učešća.

Organizacija udruženog rada iz stava 1. ovog člana i pronalazač su dužni da čuvaju tajnost pronalaska do podnošenja prijave za priznanje patenta.

Član 148.

Ako obaveštenje iz člana 147. ovog zakona ne ispunjava propisane uslove, organizacija udruženog rada iz stava 1. tog člana odrediće rok u kome pronalazač treba da otkloni nedostatke u obaveštenju.

Ako pronalazač nije u mogućnosti da sam izradi opis pronalaska ili potrebne crteže, može da zahteva stručnu pomoć od organizacije udruženog rada iz stava 1. ovog člana koja bez odlaganja pruža pronalazaču potrebnu pomoć, osim u slučajevima u kojima je očigledno da je predlog neostvarljiv.

Član 149.

Organizacija udruženog rada iz člana 147. stav 1. ovog zakona dužna je da u roku od 60 dana od dana prijema obaveštenja iz tog člana pismeno obavesti pronalazača da li će podneti prijavu patenta, odnosno da li će prijavu patenta podneti neka druga organizacija udruženog rada.

Ako je pronalazač propustio da obavesti organizaciju udruženog rada iz člana 147. stav 1. ovog zakona o stvorenom pronalasku, rok iz stava 1. ovog člana teče od dana saznanja te organizacije za pronalazak, odnosno od dana kad je primila pismeno obaveštenje o pronalasku.

Član 150.

Ako organizacija udruženog rada iz člana 147. stav 1. ovog zakona ne postupi po odredbi člana 149. stav 1. ovog zakona ili obavesti pronalazača da prijavu patenta neće podneti ni ona ni druga organizacija udruženog rada, pronalazač ima pravo da sam podnese prijavu patenta. Pronalazač je dužan da u prijavi patenta naznači da je pronalazak stvoren u organizaciji udruženog rada.

Član 151.

Organizacija udruženog rada iz člana 147. stav 1. ovog zakona može se pismeno odreći prava na podnošenje prijave patenta u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili samo u inostranstvu, odnosno u određenim stranim zemljama.

Član 152.

Ako je, shodno članu 146. ovog zakona, pronalazak stvoren u organizaciji udruženog rada, a zaštićen je, po članu 150. ovog zakona, na ime pronalazača, taj pronalazak mogu da koriste sve organizacije udruženog rada.

Organizacija udruženog rada koja koristi pronalazak iz stava 1. ovog člana dužna je da pronalazaču plati naknadu, zavisno od doprinosa tog pronalaska povećanju dohotka ili smanjenju troškova, odnosno gubitaka u organizaciji udruženog rada u kojoj se pronalazak koristi.

Ako se organizacija udruženog rada koja koristi pronalazak i pronalazač ne sporazumeju o naknadi, o sporu odlučuje nadležni sud.

Član 153.

Za pronalazak stvoren u organizaciji udruženog rada koji se ne primenjuje a koji je zaštićen patentom, pronalazač ima pravo na posebnu nagradu za doprinos opštem tehnološkom napretku od organizacije udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen.

Pronalazač ima pravo na posebnu nagradu i za pronalazak stvoren u organizaciji udruženog rada koji se primenjuje, a čiji se uticaj na povećanje dohotka osnovne organizacije udruženog rada ne može neposredno izraziti, nego doprinosi poboljšanju radnih i prirodnih uslova, zaštiti ljudi i imovine i zaštiti i unapređivanju čovekove radne i životne sredine.

Član 154.

Ako pronalazač i organizacija udruženog rada na čije je ime pronalazak zaštićen ne postignu sporazum o visini i drugim uslovima plaćanja naknade, odnosno nagrade, na zahtev jedne ili obe strane o sporu će odlučivati nadležni sud udruženog rada.

Član 155.

Samoupravnim opštim aktom organizacija udruženog rada bliže uređuje postupak u vezi sa razmatranjem obaveštenja o pronalasku iz člana 146. ovog zakona, kao i osnove i merila za utvrđivanje doprinosa pronalaska povećanju dohotka, visinu, način i uslove za utvrđivanje i isplatu naknade, odnosno nagrade, kao i druga pitanja u vezi sa pronalaskom stvorenim u udruženom radu.

Član 156.

Na osnovne zadružne organizacije, osnovne organizacije kooperanata, zemljoradničke zadruge i ugovorne organizacije udruženog rada, kao i na radnike, odnosno druge radne ljude u tim organizacijama ili zadrugama, primenjuju se odredbe čl. 146. do 155. ovog zakona, u skladu sa njihovim položajem i pravima, obavezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno ugovorom o osnivanju i zakonom.

Odredbe čl. 146. do 155. ovog zakona primenjuju se i na radne zajednice u organizacijama udruženog rada i drugim društvenim pravnim licima, u skladu sa njihovim položajem i pravima, obavezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o

međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima radne zajednice, odnosno ugovorom i samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno aktom o osnivanju radne zajednice i zakonom.

2. Novi oblici tela, slike ili crteža stvoreni
u udruženom radu
Član 157.

Smatra se da je novi oblik tela, slika ili crtež stvoren u organizaciji udruženog rada ako se do tih tvorevina došlo u radu društvenim sredstvima, a naročito:

1) ako je do oblika tela, slike ili crteža došlo u neposrednoj vezi sa radnim zadacima i poslovima autora u organizaciji udruženog rada;

2) ako su oblik tela, slika ili crtež stvoreni u roku od šest meseci od dana kad je autoru prestao radni odnos u organizaciji udruženog rada, a ispunjeni su uslovi iz tačke 1. ovog člana;

3) ako je do oblika tela, slike ili crteža došlo radom koji je izvršen po zahtevu ili nalogu organizacije udruženog rada;

4) ako je do oblika tela, slike ili crteža došlo na osnovu ugovora zaključenog između organizacije udruženog rada i autora, kojim je predviđeno da ta tvorevina pripada organizaciji udruženog rada.

Član 158.

Odredbe čl. 146. do 157. ovog zakona shodno se primenjuju i na nove oblike tela, slike ili crteža stvorene u organizaciji udruženog rada.

XI. TEHNIČKO UNAPREĐENJE

Član 159.

Tehničkim unapređenjem koje se štiti pod uslovima i na način uređenim samoupravnim opštim aktom, odnosno drugim opštim aktom smatra se svaka racionalizacija rada koja nastaje primenom poznatih tehničkih sredstava i tehnoloških postupaka u svim fazama procesa rada, kojom se postiže: povećanje dohotka organizacije udruženog rada, povećanje proizvodnosti rada, poboljšanje kvaliteta proizvoda, ušteda materijala, ušteda energije, bolje iskorišćavanje mašina ili instalacija, poboljšanje tehničke kontrole proizvoda, poboljšanje zaštite na radu ili poboljšanje zaštite i unapređivanje čovekove sredine.

Tehničkim unapređenjem smatra se i rešenje tehničkog problema kome nije priznata zaštita patentom, ako ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Tehničkim unapređenjem, u smislu stava 1. ovog člana, ne smatra se rutinsko primenjivanje poznatih tehničkih sredstava i tehnoloških postupaka u procesu rada.

Član 160.

Tehničko unapređenje ne može se zaštititi patentom.

Član 161.

Autor tehničkog unapređenja dužan je da o tehničkom unapređenju pismeno obavesti organizaciju udruženog rada u kojoj radi i u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno. Uz

obaveštenje, autor je dužan da dostavi opis, podatke i crteže potrebne za razumevanje tehničkog unapređenja, kao i predlog za njegovo primenjivanje.

Ako autor tehničkog unapređenja nije u mogućnosti da sam izradi opis, podatke i crteže, potrebne za razumevanje tehničkog unapređenja, kao i predlog za njegovo primenjivanje, može da zahteva stručnu pomoć od organizacije udruženog rada iz stava 1. ovog člana, koja bez odlaganja pruža autoru tehničkog unapređenja potrebnu pomoć, osim u slučajevima u kojima je očigledno da je predlog tehničkog unapređenja neostvarljiv.

Organizacija udruženog rada iz stava 1. ovog člana dužna je da bez odlaganja, u pismenom obliku, potvrdi autoru prijem obaveštenja o tehničkom unapređenju.

Član 162.

Organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno dužna je da u roku od tri meseca od dana prijema obaveštenja o tehničkom unapređenju ispita tehničko unapređenje i da u pismenom obliku obavesti autora da li prihvata predlog tehničkog unapređenja.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno prihvati predlog tehničkog unapređenja, dužna je da sa primenjivanjem tog tehničkog unapređenja otpočne najdocnije u roku od godinu dana od dana prihvatanja predloga.

Član 163.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno obavesti autora da ne prihvata njegov predlog tehničkog unapređenja, autor ima pravo da taj predlog podnese drugoj organizaciji udruženog rada koja je dužna da postupi na način predviđen u članu 162. ovog zakona.

Član 164.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno, odnosno druga organizacija udruženog rada kojoj je podnesen predlog tehničkog unapređenja prihvati taj predlog, ali u roku od godinu dana od dana prihvatanja predloga ne otpočne sa primenjivanjem tehničkog unapređenja, pravo da ga primenjuju stiču sve organizacije udruženog rada u zemlji, uz obavezu plaćanja naknade autoru za korišćenje tehničkog unapređenja.

Organizacija udruženog rada koja primenjuje tehničko unapređenje u smislu stava 1. ovog člana dužna je da o tome obavesti regionalnu privrednu komoru u kojoj je to tehničko unapređenje evidentirano (član 165).

Član 165.

Organizacija udruženog rada koja je prihvatila predlog tehničkog unapređenja, ali ga nije primenila u roku od godinu dana od dana prihvatanja predloga, dužna je da odmah po isteku tog roka u pismenom obliku obavesti o tom tehničkom unapređenju regionalnu privrednu komoru u koju je udružena.

Regionalna privredna komora dužna je da vodi evidenciju o tehničkim unapređenjima iz stava 1. ovog člana i da pruža podatke o njima svim organizacijama udruženog rada u zemlji i radnicima zaposlenim u tim organizacijama.

Evidencija iz stava 2. ovog člana sadrži sledeće podatke: naziv tehničkog unapređenja, ime autora tehničkog unapređenja, firmu, odnosno naziv i sedište organizacije

udruženog rada koja je otpočela da primenjuje tehničko unapređenje, datum prihvatanja tehničkog unapređenja, datum primenjivanja tehničkog unapređenja, tehnički ili drugi problem koji se rešava tehničkim unapređenjem i postignute ili očekivane efekte primenjivanja tehničkog unapređenja.

Član 166.

Autoru tehničkog unapređenja pripada posebna naknada za korišćenje tehničkog unapređenja, zavisno od doprinosa tog tehničkog unapređenja povećanju dohotka ili smanjenju troškova, odnosno gubitaka u organizaciji udruženog rada u kojoj se tehničko unapređenje primenjuje za vreme njegovog primenjivanja, a najduže pet godina od dana početka primenjivanja.

Član 167.

Visina, uslovi i način ostvarivanja posebne naknade kada, na predlog autora, tehničko unapređenje koristi organizacija udruženog rada u kojoj tehničko unapređenje nije stvoreno (član 163) uređuju se ugovorom između autora tehničkog unapređenja i organizacije udruženog rada koja koristi tehničko unapređenje.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana, visina, uslovi i način ostvarivanja posebne naknade ne mogu za autora tehničkog unapređenja biti nepovoljniji od onih koji su predviđeni samoupravnim opštim aktom organizacije udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno.

Član 168.

Kad tehničko unapređenje koristi organizacija udruženog rada u kojoj ono nije stvoreno, osim ako ga koristi na predlog autora (član 163), način i uslove korišćenja, kao i osnove i merila za određivanje visine, načina i uslova isplate naknade za korišćenje tehničkog unapređenja utvrđuju se samoupravnim sporazumom između te organizacije i organizacije udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno, odnosno koja ga je prihvatila.

Član 169.

U sporu o uslovima i načinu korišćenja tehničkog unapređenja, kao i o visini naknade, odlučuje nadležni sud udruženog rada.

Član 170.

Samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim opštim aktom, organizacija udruženog rada bliže uređuje: postupak za utvrđivanje postojanje tehničkog unapređenja i mogućnost njegovog primenjivanja, osnove i merila za utvrđivanje doprinosa tehničkog unapređenja povećanju dohotka, visinu, način i uslove za utvrđivanje i isplatu posebne naknade za primenjivanje tehničkog unapređenja, kao i druga pitanja u vezi sa tehničkim unapređenjem.

Ako organizacija udruženog rada samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim opštim aktom nije uredila pitanja iz stava 1. ovog člana, dužna je da to učini u roku od šest meseci od dana prijema pismenog obaveštenja iz člana 161. stav 1. ovog zakona.

Član 171.

Odredbe čl. 159. do 170, ovog zakona shodno se primenjuju i na druge samoupravne organizacije i zajednice.

Član 172.

Propise kojima se bliže uređuju tehnička unapređenja od značaja za narodnu odbranu donosi funkcioner koji rukovodi saveznim organom uprave nadležnim za poslove narodne odbrane, a propise kojima se bliže uređuju tehnička unapređenja od značaja za bezbednost zemlje - funkcioner koji rukovodi saveznim organom uprave nadležnim za unutrašnje poslove.

Naknada za tehničko unapređenje od značaja za narodnu odbranu, odnosno za bezbednost zemlje isplaćuje se autoru tehničkog unapređenja u jednokratnom novčanom iznosu.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi saveznim organom uprave nadležnim za poslove narodne odbrane, odnosno funkcioner koji rukovodi saveznim organom uprave nadležnim za unutrašnje poslove da u propisima koje donose na osnovu ovlašćenja iz stava 1. ovog člana odredi prekršaje za povredu tih propisa.

XII. KAZNENE ODREDBE

Član 173.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za privredni prestup organizacija udruženog rada ili drugo pravno lice:

1) ako zatraži zaštitu prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja u inostranstvu pre nego što je podnelo zahtev za priznavanje prava u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (član 14. stav 1);

2) ako zaštitu pronalaska u inostranstvu zatraži pre isteka roka od tri meseca od dana podnošenja prijave Zavodu (član 14. stav 2);

3) ako se neovlašćeno bavi zastupanjem stranih pravnih i fizičkih lica (član 16);

4) ako objavi poverljivi pronalazak ili zatraži zaštitu u inostranstvu bez odobrenja saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne odbrane, odnosno saveznog organa uprave nadležnog za unutrašnje poslove (član 108. u vezi sa članom 109);

5) ako neovlašćeno koristi pravo kojim se štite pronalasci i znaci razlikovanja (član 118. st. 1. i 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 3.000 do 30.000 dinara i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili drugom pravnom licu.

Član 174.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada ili drugo pravno lice u kome je pronalazak stvoren:

1) ako ne obavesti Zavod o početku ili prestanku korišćenja pronalaska druge organizacije udruženog rada (član 68. st. 1. i 2);

2) ako ne pruži stručnu pomoć pronalazaču pri izradi opisa pronalaska ili potrebnih crteža (član 148. stav 2);

3) ako u roku od 60 dana od dana prijema obaveštenja o pronalasku stvorenom u organizaciji udruženog rada u pismenom obliku ne obavesti pronalazača o tome da li će

podneti prijavu patenta, odnosno da li će prijavu patenta podneti neka druga organizacija udruženog rada (član 149. stav 1);

4) ako protivno volji pronalazača navede u prijavi patenta da pronalazač ne želi da bude naznačen (član 77. stav 2);

5) ako u roku od godinu dana od dana prihvatanja predloga tehničkog unapređenja pismeno ne obavesti regionalnu privrednu komoru u koju je udružena o tehničkom unapređenju koje je prihvatila, ali ga ne primenjuje (član 165 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 dinara i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili drugom pravnom licu.

Član 175.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 dinara kazniće se za prekršaj imalac radnje koji samostalno obavlja delatnost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana ako učini koju od radnji iz člana 173. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj pojedinac ako učini koju od radnji iz člana 173. ovog zakona.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 176.

Odredbe ovog zakona primenjivaće se i na prijave za priznavanje prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja, koje su podnesene do dana određenog za primenjivanje ovog zakona, a po kojima upravni postupak nije okončan.

Član 177.

Podnosioci prijava patenta po kojima upravni postupak nije okončan, a podnesene su do dana određenog za primenjivanje ovog zakona, dužni su da u roku od šest meseci od dana objavljivanja prijave uplate takse za potpuno ispitivanje uslova za priznavanje patenta.

Ako u roku iz stava 1. ovog člana podnosilac prijave patenta ne uplati propisanu taksu, smatraće se da je od prijave patenta odustao.

Član 178.

Registrovana prava kojima se štite pronalasci i znaci razlikovanja, koja važe na dan određen za primenjivanje ovog zakona, ostaju i dalje na snazi i na njih će se osim u pogledu vremena trajanja tih prava, primenjivati odredbe ovog zakona.

Član 179.

Do dana određenog za primenjivanje ovog zakona funkcioner koji rukovodi Zavodom doneće propise iz člana 99. ovog zakona.

U roku od tri meseca od dana određenog za primenjivanje ovog zakona, Savezno izvršno veće će doneti propis iz člana 110. ovog zakona.

Član 180.

U roku od jedne godine od dana određenog za primenjivanje ovog zakona organizacije udruženog rada će samoupravnim opštim aktom regulisati pitanja iz člana 60. ovog zakona.

Član 181.

Danom određenim za primenjivanje ovog zakona prestaju da važe Zakon o patentima i tehničkim unapređenjima ("Službeni list FNRJ", br. 44/60 i 28/62 i "Službeni list SFRJ", br. 24/74), Zakon o uzorcima i modelima ("Službeni list FNRJ", br. 45/61 i "Službeni list SFRJ", br. 24/74) i Zakon o robnim i uslužnim žigovima ("Službeni list FNRJ", br. 45/61 i "Službeni list SFRJ", br. 24/74).

Član 182.

Odredbe ovog zakona primenjuju se po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 183.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".

("Službeni list SFRJ", br. 34/81 od 19. juna 1981. god.)